

Z PARKÓW NARODOWYCH

Pajęcznica liliowata *Anthericum liliago* w Wolińskim Parku Narodowym

Pajęcznica liliowata *Anthericum liliago* jest jedną z najrzadszych roślin chronionych w Polsce. Zasięg jej występowania ogranicza się do nielicznych stanowisk z zachodniej części Polski. Z Wolińskiego Parku Narodowego znane było dotychczas jedyne stanowisko koło Zalesia (Piotrowska 1966).

W 1972 roku znalazłem nowe stanowisko kwitnącej pajęcznicy liliowatej na kserotermicznym wybrzeżu Zalewu Szczecińskiego (Oddz. 141) na wschód od Lubina. Interesujący jest fakt występowania tam pajęcznicy liliowatej w bezpośrednim sąsiedztwie pospolitej na Wolinie pajęcznicy gałęzistej *Anthericum ramosum*. Wybrzeże Zalewu Szczecińskiego na tym odcinku jest objęte ochroną jako rezerwat ścisły Wolińskiego Parku Narodowego imieniem prof. dr Adama Wodziczki. Teren ten jest doskonałym siedliskiem dla pajęcznicy liliowatej. Południowa wystawa i prześwietlony drzewostan sosnowy gwarantują optymalny rozwój tej rzadkiej rośliny.

Znalezione stanowisko jest tym cenniejsze, że poprzednie jest poważnie zagrożone wyniszczeniem. W ostatnich latach zlokalizowano koło Zalesia szyb naftowy, gdzie obficie są wydzielane szkodliwe wycieki i spalany jest na zewnątrz gaz. Dookoła kopalni najpierw usychają drzewa a następnie ginie roślinność runa. Przypuszczam, że z tego powodu w 1971 roku, kiedy to wpływy szkodliwe były wyjątkowo intensywne, nie zakwitł ani jeden egzemplarz pajęcznicy liliowatej.

Stanowiska wolińskie pajęcznicy liliowatej są pod obserwacją Muzeum Przyrodniczego Wolińskiego Parku Narodowego w Międzyzdrojach. Jeżeli zostanie stwierdzone ostateczne zagrożenie pajęcznicy koło Zalesia, będzie podjęta próba przeniesienia wszystkich egzemplarzy nad Zalew Szczeciński.

Pajęcznica liliowata jest rośliną miejsc ciepłych i suchych. Najczęściej zajmuje słoneczne obrzeża lasów. Do Polski przybyła z zachodu, z okręgów kserotermicznych środkowoniemieckich (Turyngia) tzw. szlakiem brandenbursko-pomorskim. Zasięg jej obejmuje Europę południową i środkową, Małą Azję i Afrykę Północną.

Ze względu na nieliczne występowanie tej interesującej rośliny w Polsce należy otoczyć troskliwą opieką jej naturalne stanowiska.

Bogdan Jakuczun

Ryc. 1. Pajęcznica liliowata *Anthericum liliago*

PISMIENICTWO

Piotrowska H. 1966 *Rośliny naczyniowe wysp Wolina i południowo-wschodniego Uznamu*. PTPN Poznań.

Kostyniuk M., Marczek E. 1961 *Nasze rośliny chronione*. WTN Wrocław.